

Література

1. Воробйова О. П. Лінгвістика-2012: шляхи, які ми обираємо : [Електронний ресурс] / О. П. Воробйова. – Режим доступу : http://uaclip.at.ua/LINGVISTIKA_2012pdf.pdf.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с.
3. Шевчук Н. В. Особливості політичного дискурсу : зміст, жанри, функції : [Електронний ресурс] / Н. В. Шевчук. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum./Vdakk/2013_1/65.pdf.

*Марина Скиба, Олена Васильєва
Чернігів*

ВИКОРИСТАННЯ МОВНОЇ СИМВОЛІКИ В ОПОВІДАННЯХ А. К. ДОЙЛЯ (НА МАТЕРІАЛІ КОЛЬОРОНАЗВ)

Людина занурена не тільки в матеріальний світ, а й у позамежний, символічний світ. Фольклор, міфи, мистецтво, релігія – елементи цього світу. Отже, людина живе в просторі символічних, містичних, езотеричних, ортодоксальних, міфологічних, художніх, релігійних форм. Символ торкається глибинних структур психіки, він багатозначний і багатовимірний [1].

Існує чимало визначень терміна «символ». Найчастіше він означає уявлення, що викликає певне коло асоціацій у поданій мовно-етнокультурній системі. Воно є поняттям складним й багатоплановим через те, що в ньому виділяють мінімум два рівноправних ядра – пряме конкретно-денотативне значення й переносне, конотативне, найчастіше абстрактне значення, які прикріплені до зовнішньої форми (звукової, графічної, кінестетичної [2, с. 31; 3, с. 272].

Отже, особливістю символу як семантичної одиниці є множинність значень. Поєднання і взаємодія цих значень відбувається завдяки дії аналогії й асоціативним зв'язкам [4].

Характерна риса символу, що робить його універсальним, загальнолюдським фактом, – його здатність поєднувати окреме з усією сукупністю буття. Але разом із тим дуже часто символ знаходить вираження на рівні національної свідомості народу: загальна ідея, що її передає символ, часто набуває яскраво вираженого національного характеру; саме в символах нерідко відбиваються народні традиції, звичаї, обряди, вірування тощо, а зрештою й національні риси характеру, рівень національної свідомості. Мовна символіка народу виступає важливим чинником творення національно-культурної картини світу; навіть індивідуальні символи, характерні для художньо-творчого осмислення дійсності, звичайно зумовлені особливостями національного мовного типу, мовної особистості [5, с. 31].

На рівні мовного твору мовна символіка широко використовується, зокрема при вживанні назв кольорів. Так, Артур Конан Дойль використовує різні кольоропозначення в символічній функції, наприклад:

1) **чорний колір** виступає символом трауру: “*A lady dressed in black and heavily veiled*” [6] – «*Дама вдягнута в усе чорне із густою вуаллю на обличчі*»;

2) **червоний колір** слугує символом крові, злочину: “... *he was red to the elbow in murder!*” [7] – «... *руки його по лікоть залиті кров'ю вбитих!*»;

3) **темний** виражає незнання, таємничість: “*I am still in the dark*” [8] – «*Я досі нічого не знаю*».

Отже, мовна символіка відіграє велику роль як у розумінні мовної культури народу, його світосприйняття та побуту, так і у виявленні особливостей світосприйняття його представниками.

Література

1. Козлов В. В. Язык символов : [Электронный ресурс] / В. В. Козлов. – Режим доступа : <http://psyera.ru/3451/yazyk-simvolov>.

2. Кононенко В. І. Словесні символи в семантичній структурі фрази / В. І. Кононенко // Мовознавство. – 1991. – № 2. – С. 31.

3. Jung Carl G. Man and his Symbols / Carl G. Jung. – London : Aldus Books, 1964. – 432 p.

4. Фромм Э. Природа языка символов : [Электронный ресурс] / Эрих Фромм. – Режим доступа : http://www.plam.ru/psiholog/zabytyi_jazyk/p3.php.

5. Кононенко В. І. Словесні символи в семантичній структурі фрази / В. І. Кононенко // Мовознавство. – 1991. – № 6. – 303 с.

6. Doyle A. C. The Speckled Band : [Information in Non-Legible Form] / Arthur Conan Doyle. – URL : <http://www.readbookonline.net/readOnline/2652/>.

7. Doyle A. C. The Adventure Of The Red Circle : [Information in Non-Legible Form] / Arthur Conan Doyle. – URL : <http://www.readbookonline.net/readOnline/14554/>.

8. Doyle A. C. A Scandal in Bohemia [Information in Non-Legible Form] / Arthur Conan Doyle. – URL : <http://www.readbookonline.net/readOnline/571/>.